

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera a soudkyň Veroniky Juříčkové a Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **M. B.**, zastoupené JUDr. Jaroslavem Novotným, advokátem, sídlem Na Doubkové 4, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 36/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 8. 2023, č. j. OAM-704/ ZA-ZA11-K12-2023, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 12. 2023, č. j. 48 Az 8/2023-21,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

### O d ů v o d n ě n í :

#### I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalobkyně podala dne 29. 5. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 8. 2023 rozhodl, že žalobkyni se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neuděluje. Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou u krajského soudu.

[2] Krajský soud uvedl, že podle § 2 bodu 15 vyhlášky č. 328/2015 Sb. považuje Česká republika Moldavsko s výjimkou Podněstří za bezpečnou zemi původu, žalovaný nicméně neposoudil žádost žalobkyně jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, nýbrž žádost žalobkyně s ohledem na předběžné otázky položené Soudnímu dvoru Evropské unie Krajským soudem v Brně (ve věci sp. zn. 41 Az 14/2022-30) posoudil tak, jako by Moldavsko bezpečnou zemí původu nebylo. Krajský soud proto neshledal důvod k přerušení řízení.

[3] Krajský soud konstatoval, že na základě obecných tvrzení žalobkyně nelze dospět k závěru, že by žalobkyně měla odůvodněný strach z pronásledování ze strany ruský mluvícího obyvatelstva z důvodu své národnosti. O národnostních konfliktech, jejichž intenzita by dosahovala pronásledování, se nezmiňují ani žalovaným shromážděné zprávy o zemi původu žalobkyně. Z ničeho neplyne, že by žalobkyně v zemi původu pobývala

v oblasti, nad kterou státní orgány nevykonávají účinnou a reálnou moc. Krajský soud neshledal ani hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. c) zákona o azylu ani v souvislosti s žalobkyní zdůrazňovaným ohrožením z důvodu války na Ukrajině.

[4] Krajský soud shledal irelevantním odkaz žalobkyně na hodnocení situace v zemi původu, jež bylo podkladem pro rozhodnutí napadené u Krajského soudu v Brně ve věci sp. zn. 41 Az 14/2022. Otázka hrozby diskriminačního stíhání politických odpůrců totiž není relevantní.

[5] Žalobu krajský soud z výše uvedených důvodů zamítl jako nedůvodnou.

## II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost podle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatelka namítala, že krajský soud se nevypořádal dostatečně se skutečnostmi uvedenými v žalobě. Krajský soud se nedostatečně vypořádal s poukazem, že dochází k přeletům ruských vojenských raket přes území Moldavské republiky. Argumentace krajského soudu je rozporná, neboť mezinárodně uznávaným územím Moldavské republiky je nejen území kontrolované její vládou, ale i území tzv. Podněsterské moldavské republiky. Stěžovatelka dále uvedla, že krajský soud nereagoval na skutečnost, že SDEU byly předloženy předběžné otázky související s posouzením Moldavské republiky jako bezpečné země.

[8] Stěžovatelka zdůraznila, že otázku bezpečnosti nelze posuzovat jen podle situace, která je na území kontrolovaném moldavskou vládou. Etničtí Rusové nežijí jen na území samozvané Podněsterské moldavské republiky, ale žijí i ve zbývající části Moldavské republiky. Pro rodilé Moldavany situaci nelze považovat za bezpečnou. Vzniku Podněsterské moldavské republiky podporované zejména Ruskem předcházelo několik let intenzivních vojenských střetů mezi povstalci a jednotkami Moldavské republiky a ke konfliktům stále dochází. V případě rozšíření konfliktu bude obec D. místem ozbrojených střetů.

[9] Stěžovatelka též uvedla, že etničtí Rusové vytvořili vlastní stát, byť nikoli všeobecně uznávaný, jejich činnost tedy vykazuje vysokou míru organizovanosti. Moldavská republika není v současné době schopna zajistit ochranu svým občanům před pronásledováním nebo vážnou újmu. V oblastech přiléhajících k hranicím samozvané Podněsterské moldavské republiky není možnost se úspěšně obracet na orgány Moldavské republiky s žádostí o poskytnutí účinné pomoci a ochrany. Situace se vyhrocuje, hrozí, že konflikty přerostou v rozsáhlý vojenský střet. Na možnost napadení Moldavské republiky Ruskem upozorňují představitelé Moldavské republiky, členských států EU i NATO.

[10] Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] **Žalovaný** ve vyjádření setrval na názoru, že rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany bylo správné. Námitky v kasační stížnosti jsou obdobné žalobním námitkám a žalovaný se k nim vyjádřil již vyjádřil v žalobním řízení.

pokračování

### III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Kasační stížnost je přípustná.

[13] Vzhledem k tomu, že jde o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud tomu tak není, je namíste kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout jako nepřijatelnou.

[14] Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, učinil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle uvedeného usnesení je kasační stížnost přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[15] Takovým pochybením krajského soudu může být i nepřezkoumatelnost jeho rozsudku. Tu je ovšem třeba vykládat jako nemožnost určité rozhodnutí přezkoumat (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost v tomto smyslu však Nejvyšší správní soud u rozsudku krajského soudu neshledal. Krajský soud vypořádal všechny žalobní námítky a svůj rozsudek dostatečně, srozumitelně a konsekventně odůvodnil s ohledem na konkrétní okolnosti případu stěžovatelky.

[16] K ustanovení § 2 odst. 6 věty druhé zákona o azylu, podle nějž *původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou*, existuje četná judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky NSS ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48, ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005-54, nebo ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008-101, č. 1806/2009 Sb. NSS). Z této judikatury krajský soud správně vycházel při posouzení stěžovatelkou tvrzené hrozby plynoucí z konfliktů s ruskými mluvícími obyvateli.

[17] Judikatura Nejvyššího správní soudu rovněž poskytuje kritéria pro posouzení existence skutečného nebezpečí vážné újmy v situaci stěžovatelkou tvrzeného ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a odst. 1 ve spojení s § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu (např. rozsudky NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, č. 1840/2009 Sb., ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36, či ze dne 16. 10. 2020, č. j. 5 Azs 73/2019-61, č. 4121/2021 Sb. NSS.). Krajský soud s odkazem na judikaturu uvedl, že je nutné mj. zkoumat, zda jsou naplněna kritéria dlouhodobosti bojů a organizovanosti stran takového konfliktu, přičemž na základě spisového materiálu konstatoval, že zprávy o zemi původu sice uvádí, že v zemi dochází k protestům proruský orientované části obyvatelstva, nezmiňují však žádné ozbrojené konflikty a z ničeho nevyplývá, že by na území kontrolovaném vládou docházelo k dlouhodobým bojům nebo že by proruští ozbrojenci byli organizováni v tom smyslu, jak to předpokládá judikatura Nejvyššího správního soudu.

[18] Stěžovatelka v této souvislosti rovněž namítala, že Moldavská republika nekontroluje celé území, neboť nekontroluje území Podněstří. Na tomto území však stěžovatelka nepobývala a krajský soud přílehavě shrnul, že zprávy o zemi původu hodnotí situaci jako stabilní, a to i na hranici mezi územím kontrolovaným moldavskou vládou a Podněstřím. K tomu lze doplnit, že judikatura rovněž požaduje, aby v případě, kdy konflikt nemá na území, z něhož žadatel pochází, charakter tzv. totálního konfliktu (kdy lze předpokládat, že hrozí vážná újma v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu), žadatel prokázal „dostatečnou míru individualizace, a to např. tím že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on“ (rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36).

[19] Ke stěžovatelkou tvrzené hrozbě v souvislosti s válkou na Ukrajině krajský soud na podporu svého posouzení přílehavě odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která potvrzuje posouzení, že v zemi původu žalobkyně aktuálně neprobíhá konflikt, jaký pro udělení mezinárodní ochrany předpokládá zákon o azylu (srov. např. krajským soudem uvedená usnesení NSS ze dne 1. 11. 2023, č. j. 1 Azs 180/2023-26, či ze dne 29. 11. 2023, č. j. 1 Azs 181/2023-22, nebo dřívější usnesení ze dne 17. 5. 2023, č. j. 1 Azs 57/2023-30, ze dne 27. 6. 2023, č. j. 4 Azs 161/2023-23, ze dne 27. 9. 2023, č. j. 10 Azs 232/2023-25). Stěžovatelka přitom sama vychází jen z obavy, že se tak teprve v budoucnu může stát (srov. obdobně usnesení NSS ze dne 1. 11. 2023, č. j. 1 Azs 180/2023-26). Stěžovatelka namítla, že krajský soud dostatečně nezohlednil události, kdy došlo k přeletu ruských střel moldavským vzdušným prostorem. Krajský soud však v odůvodnění svého rozsudku výslovně reflektoval, že v jednom případě došlo k přeletu ruských střel moldavským vzdušným prostorem a v jednom případě dopadla na území Moldávie nedaleko hranic s Ukrajinou ruská raketa sestřelená ukrajinskou protivzdušnou obranou. Zdůraznil však, že šlo o dva izolované incidenty, jejichž cílem ani nebyla země původu stěžovatelky nebo její obyvatelé, pročez je nevyhodnotil jako relevantní z hlediska hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 zákona o azylu.

[20] Ani námitka stěžovatelky, že krajský soud nereagoval na skutečnost, že SDEU byly předloženy předběžné otázky související s posouzením Moldavské republiky jako bezpečné země, neodpovídá odůvodnění rozsudku krajského soudu. Krajský soud srozumitelně vysvětlil, že ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 41 Az 14/2022 sice žalovaný nevyloučil, že v zemi původu žalobkyně může docházet k diskriminačnímu trestnímu stíhání politických odpůrců, toto hodnocení však není relevantní v případě stěžovatelky, která dle svých tvrzení žádné politické postoje nezastává ani není členkou žádné politické strany. Krajský soud též explicitně vysvětlil, že neshledal důvod pro přerušení řízení s ohledem na položení předběžných otázek SDEU v situaci, kdy žalovaný nezamítl žádost žalobkyně na základě § 2 bodu 15 vyhlášky č. 328/2015 Sb. jako zjevně nedůvodnou, ale provedl posouzení, jako by Moldavsko bezpečnou zemí původu nebylo.

[21] Nejvyšší správní soud konstatuje, že jeho ustálená a jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a že krajský soud v napadeném rozsudku výklady obsažené v relevantní judikatuře následoval. Nejvyšší správní soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, jež by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Kasační stížnost proto svým významem nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, pročez je ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

pokračování

#### IV. Závěr a náklady řízení

[22] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[23] Nejvyšší správní soud kasační stížnost sice odmítl, na což v rovině náhrady nákladů řízení obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., avšak k odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného přezkumu (rozsudek NSS č. j. 9 As 83/2021-28, odkazující na usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). O náhradě nákladů řízení proto Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2024

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.  
předseda senátu